

Regeringskansliet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Naturvårdsverkets framställan med förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall samt framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall

Er beteckning: KN2026/00593

Sammanfattning

Sammanfattning av Länsstyrelsen Östergötlands synpunkter på nytt 6 kap. avfallsförordningen:

- En definition av yrkesmässig verksamhet bör läggas till och ingå i 1 §.
- Det är otydligt vem som är lämnare i förslag till ny 3 §.
- Den föreslagna lydelsen i 19 § ger en otydlighet i hur avsaknad av identifikationsnummer ska bedömas av tillsynsmyndigheterna.
- I förslag till 27 § är inte tidsperioden tydlig, om gränserna gäller kalenderår eller per transport.
- Av 27 § framgår att mindre än 200 kilogram och mindre än 200 liter farligt avfall undantas från skyldighet att ta fram transportanteckning. De mängder som anges i förslaget och som därmed kan omfattas av ett undantag är rimliga.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen Östergötland är positiva till förenklingar i rapportering av farligt avfall och spårbarhet av avfall och farligt avfall sker.

Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall

Länsstyrelsen Östergötland ser positivt på att spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall införs. Att separera långlivade organiska föroreningar (persistent organic pollutants, POPs) från annat avfall är positivt och ger renare avfallsflöden. Med en separation av POPs kommer också skyldigheten att föra anteckningar, precis som för annat farligt avfall. Initialt ökar behovet av tydlig och enkel vägledning till verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter.

Förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall

Länsstyrelsen Östergötland anser att en översyn som leder till förenklingar och förbättringar att spåra farligt avfall är bra.

1.1 Förslag till förordning om ändring av avfallsförordningen (2020:614)

En definition av yrkesmässig verksamhet bör läggas till och ingå i 1 § för att det ska bli klart och tydligt när hantering av avfall sker yrkesmässigt respektive privat. Definitionen bör innehålla skrivning om ansvaret för avfall vid evenemang och andra aktiviteter som bedrivs av föreningar av olika slag.

I 3 § framgår det att en transportanteckning ska tas fram och godkännas av 1. Transportören, och 2. Om sådan finns uppgiftslämnaren. Det medför otydlighet kring vem som är lämnare och kraven på gemensamt godkännande.

Lydelsen i 19 § är tydlig men skrivningen ger ändå en otydlighet kring hur en tillsynsmyndighet ska bedöma avsaknad av identifikationsnummer. Identifikationsnummer ska enligt förslaget tilldelas en transportanteckning i enlighet med 18 §. Men om sådan saknas ska Naturvårdsverket tilldela ett identifikationsnummer till den som lämnar en mottagarenteckning. Det kan ge tillsynsmyndigheterna problem kring bedömning om vem som är skyldig att föra sådana anteckningar att ett identifikationsnummer tilldelas. Oklarheter ger en sämre tillsyn och föranleder inte en tydlig röd tråd i avfallskedjan som förslaget avser att ge.

Av 27 § är det inte tydligt om gränserna för transport av eget farligt avfall gäller för kalenderår eller per transport. Det bör förtydligas i lagtexten för att förenkla för både tillsynsmyndigheten och de verksamhetsutövare som kan och vill transportera mindre mängder eget farligt avfall.

2.1 Naturvårdsverkets utredning och framställan

Länsstyrelsen Östergötland ser positivt på att Naturvårdsverket har arbetat fram förslag med syfte att förenkla spårbarheten för farligt avfall. En förtydning av reglerna bör leda till en tydligare roll för tillsynsmyndigheterna men också en tydligare beskrivning av verksamhetsutövares skyldigheter. Tydlighet är viktigt för att avfall och i synnerhet farligt avfall ska kunna hanteras på ett miljömässigt korrekt sätt.

6.1.1 Delförslag: Anteckningsskyldighet och transportdokument ersätts med transportanteckning för den som transporterar eller lämnar ett farligt avfall

I förklaring till skäl till förslaget anges att ett övergripande syfte är att förenkla regelverket kring anteckningsskyldighet. Det är positivt anser Länsstyrelsen Östergötland. Men ett gemensamt ansvar för en transportör och en lämnare ger tolkningssvårigheter kring ansvarsfördelningen, speciellt om tolkningen kommer att leda till en miljö sanktionsavgift eller inte. Det är viktigt att det är tydligt hur ansvar fördelas både för att förenkla att alla parter gör rätt och för att rätt part ska straffas om den gör fel. Det är självklart att någon form av dokumentation bör följa ett avfallsskolli från lämnaren hela vägen till den slutliga mottagaren och att det måste vara enkelt att göra rätt. Naturvårdsverket skriver själva att det finns en risk att det kan bli otydligt vem som förväntas initiera att transportanteckning tas fram. Det ger problem för tillsynsmyndigheterna. Länsstyrelsen Östergötland ser dock precis som Naturvårdsverket skriver kring andra alternativ att även de ger vissa problem. Det bör åtminstone i vägledningsmaterial riktat till både tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare, framför allt avfallslämnare, att miljöbalkens kunskapskrav gäller. Det är alltså viktigt att avfallslämnaren har kunskaper om det avfall som den lämnar vidare.

6.1.6 Delförslag: Undantag vid transport av eget avfall som uppstått till följd av installations-, underhålls-, eller annan serviceverksamhet

Länsstyrelsen anser i likhet med Naturvårdsverket att om undantag från kravet om transportdokument bör omfattas av den maxbegränsning som Naturvårdsverket föreslår. Mindre än 200 kilogram och mindre än 200 liter farligt avfall är rimliga mängder som kan omfattas av ett undantag. Motiveringen är att tillsyn bör kunna ske på ett smidigt sätt och att det blir svårigheter att spåra till var avfallet uppstod, vid vilken service, om mängderna är större. Det kan vara relevant med avseende på att avfallsbrottslighet är utbredd och fusk ofta sker vid transporter av avfall och farligt avfall som också Naturvårdsverket anför.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av avdelningschef Jonas Källming med handläggare Karin Wiklund som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Kristina Nyhlén, enhetschef medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.